

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CXIII. Differentia 11. Iure Canonico servus non tenetur præferre
charitatem domini sui charitati propriæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

bio relinquenda esse suadet: alias peccaturum, magis amando beneficium temporale, quam propriam salutem. Eandem ob causam presbyter, de quo haftenus, jubetur ab administratione majorum ordinum abstinere, quia per id à periculo peccandi remotior est. *V. Navarr. c. 27. n. 219. Silv. v. Homicidium l. x. §. 6. ubi similes casus examinat. Azor. Part. 1. l. 2. c. 16.*

III. Aliud fori civilis ac profani iudicium est, nec quia in alia materia & sine exercetur, eadem cum ecclesiastico cautelâ indiget. Illum ergo, qui vulneraverit quempiam, licet morte postmodum ex ruina, vel alio casu secuta, non reum mortis, sed vulnerationis pro-

nuntiat, ut videre licet in *l. cir. Huius scripturae*. Pro declaratione tres casus *Cepolla distinguit Consil. 61.* Aut constat vulnus per se mortiferum esse, & sine dubio vulnerans de occiso tenetur: aut constat per se mortiferum non esse, sed ex causa superveniente, puta, febris mortem attulit, & non tenetur. Aut denique in dubio sumus, & dicendum, non teneri, nisi de vulnere: quia in dubio non praesumitur occidisse, sed mortem aliunde illatam, *l. Favorabiliores, ff. de Reg. Jur. l. Interpretatione, ff. de pan. Consentietiam Andr. Gaill. l. 2. Obs. III. n. 11. Barbosa in c. Si quatuor 23. q. 2.*

CCXIII.

DIFFERENTIA II.

Iure Canonico servus non tenetur praesferre charitatem domini sui charitati propriae, c. humanum. Dist. 1. iure civili secus est: l. 1. §. eod. autem tecto, ff. ad S. C. Silanianum. Galvaous 45. Decianus l. 2.

c. 19. n. 11.

I. **O**Rdo charitatis ex praescripto juris naturalis est, ut 1. quisque Deum diligat, plus, quam proximum & seipsum, & super omnia. 2. ut diligat seipsum, corpus, & res suas magis, quam proximum suum, & illius res. 3. proximum plus, quam proprium corpus, seu propriam vitam, quoad salutem animæ. 4. magis meliores & conjunctiores nobis, & hoc quoad speciem dilectionis, ut scilicet majus bonum velimus magis Deo conjunctis: quantum verò ad dilectionis intensiorem, & extensionem converso: quia inten-

siori affectu, & pluribus rationibus conjunctioribus nobis volumus bonum minus, quos amamus, non solum amicitiam charitatis, sed etiam sanguinis, vel civiliter, & huiusmodi. Possimus tamen optare, ut nobis conjunctiores sint aliis meliores. 5. inter conjunctos nobis plus amamus consanguineos in iis, quæ ad naturam spectant, quam concives. 6. Simpliciter magis parentes, quam filios: & è converso in quibusdam angelus, & Silvester in v. *Charitas*. Vnde patet servum non teneri, quoad animæ & corporis sui salutem magis domini

IIUM

num suum, quam seipsum diligere.

II. Idem sed alio modo *S. Antoninus* Part. 4. tit. 6. c. 4. §. 8. Quod homo magis diligere debeat corpus proprium, quam alterius cæteris paribus, probatur ita. Sicut se habet anima propria alicujus ad animam alterius, ita proportionaliter se habet corpus proprium ad corpus proximi. Sed anima propria se habet ad animam alterius, ut magis eam, quis diligere debeat, quam alterius. Ergo & corpus suum magis debet diligere, & sic ei potius subvenire cæteris paribus. Quod pro tanto dicitur, quasi quis esset multum utilis communitati, vel Ecclesie, ipse verò parum, laudabiliter, & ex perfectione exponeret corpus suum morti pro illo conservando, quam vis ex necessitate non teneretur. Ita *Antonin. V. S. Thom. 2. 2. q. 26. art. 5. Reginald. l. 17. Tr. 3. c. 8. Franc. Suar. de Charit. disp. 13. sect. 3. n. 7. Fill. Tr. 28. c. 2.*

II. Aliis principiis innixa legum civilium dispositio servos, & subditos pro dominorum suorum vitam tuam prodigere jubent. Hadriani Imperatoris *l. cit.* verba sunt: Servi, quoties dominis suis auxilium ferre possunt, non debent salutem suam antepone. Vbi *Gottfredi Glossa*: Mortis metus non excusat servum pro Domini vita ac salute servanda morti recusantem, eadem possis dicere de subdito principem suum in discrimine vite deferente. Adde *Farinacium* Part. 4. de homic. q. 125. tit. 14. n. 310. Servus tenetur Dominum suum defendere, ipsiusque salutem propriam præfer-

re, §. *Tulisse, ff. ad Sillanianum*, cum alii per Albericum in *l. Vi vim, n. 12. Fulgos ibid. n. 4. Iason n. 32.* Ut miles quoque defendere tenetur capitaneum suum, *Modestim. Consil. crimin. 83. n. 15. l. 2. Carrer. in Pract. criminali Tract. de homic.* Omnia hæc si de civili debito, gratitudinis, vel obligatione spontaneam explicentur, in utroque foro locum invenient, & dissonantiam tollent.

III. Coronidem ergo hanc cum *F. La Cruz* statuamus artic. 3. de Char. Secundum naturam spiritualem debemus nos magis, quam proximum amare. Debes tamen ex charitate subire damna corporalia ob bonum proximi spirituale. Tenemur enim in extrema necessitate spirituali proximi exponere vitam periculo pro subveniendo illi: sicut deceptum ab hæreticis in articulo mortis teneor, si possum, docere veritatem etiam cum vite periculo. Magis enim est à nobis diligenda vita spiritualis proximi, quam corpus proprium. Sed extra necessitatem non tenetur homo particularis exponere vitam periculo, aut magnam substantiam pro vita spirituali proximi; bene tamen pati aliquod damnum. Secus sit de episcopis, & curatis, qui extra extremam necessitatem sæpe tenentur subvenire subditis cum periculo vite, & honorum. Nunquam tamen tenemur exponere vitam pro vita corporali proximi, nisi alius proximus sit maxime necessarius pro Reip. conservatione. Quia tum exponitur periculo pars pro toto.